

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. april 2019
Kontor: Enheden for Ledelsesin-
formation og data
Sagsbeh: Lasse Holm
Sagsnr.: 2018-0282-0033
Dok.: 1036708

Hermed fremsendes Justitsministeriets orientering om sagsbehandlingstiderne i volds- og voldtægtsager samt sager om ulovlig besiddelse af våben på offentlig tilgængeligt sted i 2018.

Af afsnit 1 - 3 fremgår sagsbehandlingstiderne for politiet og anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen. I afsnit 4 følger bemærkninger til sagsbehandlingstiderne og i afsnit 5 belyses målsætningerne i 2019.

Myndighedernes bidrag til besvarelsen vedlægges endvidere til orientering.

Søren Pape Poulsen

/

Martin Stolpe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Afrapportering på sagsbehandlingstider i volds-, voldtægts- og våbensager

Overordnet lovgrundlag og definition

I 1994 blev der fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden i visse straffesager om vold, og i 2004 blev der fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden i straffesager om voldtægt. I straffesager om besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder blev der i 2008 fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden. Disse sager benævnes med en fællesbetegnelse for ”VVV-sager”.

Målsætningerne gælder for politiet og anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen, og der har historisk været en række forskelle på, hvilke sager der indgik i de forskellige myndigheders opgørelser af målopfyldelsen, som sendes til Folketingets Retsudvalg én gang årligt. For at mindske disse forskelle og for at lette kategoriseringen af VVV-sagerne trådte der pr. 1. juli 2018 en ny definition af VVV-sager i kraft, *jf. boks 1*.

Boks 1 Ny definition af VVV-sager

I den gennemførte ændring af retsplejeloven, jf. Lov nr. 714 af 8. juni 2018 (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager), er det fastlagt, at VVV-sager fremover omfatter sager, hvor en af følgende forbrydelser udgør hovedforholdet:

- Voldssager: simpel vold (straffelovens § 244), vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv (§ 119, stk. 1, for så vidt angår vold), vold mod vidner (§ 123 for så vidt angår vold), grov vold (§§ 245 og 245 a) og særligt grov vold (§ 246). Ved domstolene omfattes sager, hvor simpel vold udgør hovedforholdet, dog kun i gentagelsestilfælde (§ 244, jf. § 247, stk. 1).
- Voldtægtssager (straffelovens § 216 og § 225, jf. § 216).
- Våbensager: ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted (knivlovens § 1) og ulovlig besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3).

Ved domstolene omfattes tilståelsessager og domsmandssager, men ikke nævningesager og sager uden domsmænd, som ikke er tilståelsessager.

Kilde: Lov nr. 714 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager)

Definitionsændringen har medført et databrud i forhold til opgørelserne fra før den 1. juli 2018, hvilket særligt har betydet et større antal VVV-sager i retterne.

1. Voldssager

Politiet og anklagemyndigheden

For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningerne, at det samlede tidsforbrug, fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

I 2018 har der været 5.707 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf blev 76 pct. af sagerne indbragt for retten inden for 30 dage, *jf. tabel 1*. Dette er en stigning på 20 procentpoint i forhold til 2017.

Tabel 1

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 30 dage fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet	
	Antal sager	Inden 30 dage
2014	4.302	63 pct.
2015	4.016	64 pct.
2016	3.918	63 pct.
2017	5.130	56 pct.
2018	5.707	76 pct.

Kilde: Rigsadvokaten

Danmarks Domstole

Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er fastsat til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2018 har der været 2.292 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 37 dage. Heraf blev 57 pct. af sagerne afgjort inden for 37 dage. Målopfyldelsen er dermed steget med 17 procentpoint i forhold til 2017, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen	
	Antal sager	Inden 37 dage
2014	967	48 pct.
2015	706	40 pct.
2016	624	43 pct.
2017	799	40 pct.
2018	2.292	57 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen af voldsdomme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb eller efter, at ankeudom er afsagt.

I 2018 har der været 467 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 30 dage. Heraf blev fristen på 30 dage overholdt i 91,6 pct. af sagerne. Målopfyldelsen er dermed steget med 5 procentpoint i forhold til 2017, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Andel dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2014	571	86,2 pct.
2015	384	74,5 pct.
2016	300	74,3 pct.
2017	322	86,6 pct.
2018	467	91,6 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, indgår ikke i undersøgelsen. I opgørelsesperioden var der 12 sager, hvor der blev givet udsættelse og 816 sager, hvor fodlænke blev vurderet.

2. Voldtægtssager

Politiet og anklagemyndigheden

Målsætningerne indebærer for politiet og anklagemyndigheden, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 60 dage, dog således at det for sager, hvor der gennemføres mentalundersøgelse af sigtede og eventuelt tillige sker forelæggelse for Retslægerådet, gælder, at dette tidsforbrug ikke bør overstige 4 måneder.

I 2018 blev 178 ud af 238 sager, svarende til 75 pct., behandlet inden for fristen på henholdsvis 60 dage (uden mentalundersøgelse) og 4 måneder (med mentalundersøgelse). Det er en fremgang på 33 procentpoint i forhold til 2017, *jf. tabel 4*.

Tabel 4

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen indtil henholdsvis 60 dage og 4 måneder fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet	
	Antal sager	Inden 60 dage/4 mdr.
2014	136	40 pct.
2015	169	56 pct.
2016	190	56 pct.
2017	188	42 pct.
2018	238	75 pct.

Kilde: Rigsadvokaten

Danmarks Domstole

For domstolene er målsætningen for sagsbehandlingstiden i voldtægtssager fastsat til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2018 har der været 227 afsluttede sager, der er omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 37 dage. 47 pct. af voldtægtssagerne blev afgjort inden for målsætningen i 2018, hvilket er en forbedring på 18 procentpoint i forhold til 2017, *jf. tabel 5*.

Tabel 5

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen	
	Antal sager	Inden 37 dage
2014	96	35 pct.
2015	135	33 pct.
2016	129	29 pct.
2017	155	29 pct.
2018	227	47 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen af voldtægtsdomme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, der ikke er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb eller efter, at ankedom er afsagt.

I 2018 har der været 39 dømte, der er blevet sendt til afsoning. Heraf blev målsætningen opfyldt i 89,7 pct. af sagerne. Dette er en stigning på 13,2 procentpoint i forhold til 2017, jf. tabel 6.

Tabel 6

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Antal dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2014	27	66,6 pct.
2015	25	68,0 pct.
2016	30	80,0 pct.
2017	34	76,5 pct.
2018	39	89,7 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er ikke medtaget i opgørelsen. I den opgjorte periode drejer det sig om 13 sager, hvor den dømte er vurderet til afsoning med fodlænke og 2 sager, hvor der blev givet udsættelse.

3. Våbensager – ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder

Politiet og anklagemyndigheden

For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningen, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

For våbensager blev 332 ud af 576 sager, svarende til 58 pct., i 2018 behandlet inden for fristen på 30 dage. Det er en fremgang på 23 procentpoint i forhold til 2017, *jf. tabel 7*.

Tabel 7

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 30 dage fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet	
	Antal sager	Inden 30 dage
2014	116	35 pct.
2015	122	22 pct.
2016	270	46 pct.
2017	590	35 pct.
2018	576	58 pct.

Kilde: Rigsadvokaten

Danmarks Domstole

Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er fastsat til 37 dage, heraf udgør berammelsestiden 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2018 har der været 492 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage. Heraf blev målsætningen opfyldt i 54 pct. af sagerne, hvilket er en stigning på 6 procentpoint i forhold til i 2017, *jf. tabel 8*.

Tabel 8

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen	
	Antal sager	Inden 37 dage
2014	160	47 pct.
2015	136	41 pct.
2016	173	57 pct.
2017	286	48 pct.
2108	492	54 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen er målsætningen, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb eller efter, at ankedom er afsagt.

I 2018 har der været 126 dømte i sager om ulovlig besiddelse af våben på offentligt tilgængeligt sted. Heraf er 88,1 pct. af sagerne blevet behandlet inden for 30 dage. Dette er en stigning på 6,1 pct. point i forhold til 2017, *jf. tabel 9.*

Tabel 9

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Antal dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2014	157	74,5 pct.
2015	104	65,4 pct.
2016	102	69,6 pct.
2017	89	82,0 pct.
2018	126	88,1 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er ikke medtaget i opgørelsen. I 2018 har der været 107 sager, hvor den dømte blev vurderet til afsoning med fodlænke og 3 sager, hvor der blev givet udsættelse.

4. Bemærkninger til sagsbehandlingstiderne

Justitsministeriet finder, at udviklingen fra 2017 til 2018 for sagsbehandlingstiderne i volds-, voldtægts- og våbensager (VVV-sagerne) er tilfredsstillende. Alle myndighederne har opnået forbedringer på alle tre VVV-områder (se afsnittet om tiltag til nedbringelse af sagsbehandlingstiderne i VVV-sager nedenfor), hvilket er et udtryk for den skærpede indsats i forhold til at opnå en højere målopfyldelse, som blev iværksat i alle myndighederne, jf. sidste års rapportering (oversendt til REU d. 27. juni 2018).

Det skal samtidig bemærkes, at denne forbedring i målopfyldelsen på VVV-sagerne skal ses i lyset af, at andre sagsområder i straffesagskæden oplever en negativ udvikling i sagsbehandlingstiderne. Det har således været et strategisk valg at skærpe fokus på VVV-sagerne, således at disse sager bliver særligt prioriteret i den aktuelle situation.

Tiltag til nedbringelse af sagsbehandlingstiderne i VVV-sager

På baggrund af den utilfredsstillende udvikling i sagsbehandlingstiderne i VVV-sagerne i 2017 iværksatte myndighederne i løbet af 2017 og 2018 tiltag til forbedring heraf.

Generelt for alle myndigheder er opfølgningen over for de enkelte politikredse, retskredse og kriminalforsorgsområder blevet styrket. Myndighederne har således kvartalsvis offentliggjort data om de lokale enheders sagsbehandlingstider. Benchmark over sagsbehandlingstiderne i de lokale enheder er ligeledes blevet drøftet i tværgående ledelsesfora i Justitsministeriets koncern med henblik på opfølgning over for de lokale enheder, som har haft de længste sagsbehandlingstider. Herudover har hver myndighed iværksat specifikke initiativer.

Politiet og anklagemyndigheden

I 2018 iværksatte Rigspolitiet og Rigsadvokaten nogle ekstraordinære centrale initiativer med henblik på at forbedre målopfyldelsen i forhold til sagsbehandlingstiderne i VVV-sager, jf. boks 2.

Boks 2

Politiet og anklagemyndigheden: VVV-sager – centrale tiltag

Rigsadvokaten og Rigspolitiet afholdt i april 2018 et ekstraordinært koncernledelsesmøde med deltagelse af de regionale statsadvokater og politidirektorerne med henblik på at drøfte en væsentlig forbedring af målopfyldelsen i forhold til sagsbehandlingstiderne i sager om vold, voldtægt og våben.

Rigspolitichefen og rigsadvokaten besluttede i forlængelse af mødet at iværksætte en række tiltag for at skærpe det ledelsesmæssige fokus og opmærksomheden på den fremtidige performance:

- Rigspolitiet og Rigsadvokaten afholdt en række møder for at følge op på status i forhold til politikredsens performance i sager om vold, voldtægt og våben.
- Rigspolitiet, Rigsadvokaten og de regionale statsadvokater afholdt møder med de politikredse, der havde de største udfordringer i forhold til målopfyldelsen. Grundet den positive udvikling i forhold til målopfyldelsen blev kadencen for møderne nedsat fra hver måned til hver anden måned i efteråret 2018.
- Afholdelse af ekstraordinært koncernledelsesmøde hver måned om udviklingen i målopfyldelsen i sager om vold, voldtægt og våben.
- Midlertidig indberetningsordning vedrørende voldtægtssager, hvor sagsbehandlingsfristen på henholdsvis 60 dage og 4 måneder ikke blev overholdt.
 - Rigsadvokaten modtog i alt 25 indberetninger.
 - I 18 af sagerne var der en tilfredsstillende forklaring på overskridelsen af sagsbehandlingsfrist.
 - I 7 af sagerne (fra i alt 3 politikredse) var årsagen til overskridelsen af sagsbehandlingsfristen ikke tilfredsstillende.
 - Antallet af indberetninger var faldende gennem året, og efter ultimo september 2018 modtog Rigsadvokaten ikke indberetninger, hvor årsagen til fristoverskridelse ikke var tilfredsstillende.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten besøgte i foråret 2018 flere af de politikredse, der havde en høj målopfyldelse i VVV-sager, med henblik på at identificere læringspunkter. Besøgene viste, at de gode resultater i de pågældende kredse blandt andet var funderet på ledelsesmæssigt fokus og prioritering, intern organisering og koordination samt et tæt samarbejde mellem politi og anklagemyndighed. Læringspunkterne blev drøftet med kredsene på et ekstraordinært koncernledelsesmøde med henblik på udbredelse af best practise.

Kilde: Rigspolitiet og Rigsadvokaten

Det er Rigspolitiets og Rigsadvokatens vurdering, at disse centrale initiativer har haft en positiv effekt på sagsbehandlingstiden og har været medvirkende årsag til, at sagsbehandlingstiden er forbedret betydeligt i løbet af 2018. Den samlede andel af tiltaler rejst inden for sagsbehandlingsfristen i 2018 er på 74 pct. Rigspolitiet og Rigsadvokaten har som følge af den positive udvikling besluttet at afslutte de fælles ekstraordinære indsatser.

De regionale statsadvokater bemærker begge, at alle politikredse i 2018 har iværksat flere forskellige lokale initiativer med henblik på at reducere antallet af verserende sager om vold, voldtægt og våben. Det er statsadvokaternes vurdering, at de iværksatte tiltag har haft en positiv effekt og finder ikke anledning til at iværksætte yderligere tilsynsmæssige tiltag for sager om vold, voldtægt og våben på nuværende tidspunkt.

Domstolsstyrelsen

Domstolsstyrelsen vurderer udviklingen fra 2017 til 2018 for VVV-sager til at være tilfredsstillende og oplyser, at man vil fastholde nedenstående initiativer i forbindelse med VVV-sager, *jf. boks 3*.

Boks 3

Domstolsstyrelsen: VVV-sager – centrale tiltag

- Den ændrede definition af VVV-sager er nu systemunderstøttet. Samtidig vil domstolene fortsat fokusere på vigtigheden af at prioritere VVV-sagerne i 2019. Der vil i den forbindelse være benchmarking af de enkelte byretters målopfyldelse, fx i den månedlige ledelsesinformation til byretterne, ligesom VVV-sagerne vil blive drøftet i relevante mødefora, fx Domstolenes Ledelsesforum og møder med byretspræsidenterne.
- Derudover har domstolenes Bedste Praxis-konsulenter påbegyndt et projekt om øget videndeling på VVV-sagsområdet, og Domstolsstyrelsen vil i 2019 ligeledes løbende vurdere, om der er behov for nye initiativer, der kan sikre en tilfredsstillende målopfyldelse i VVV-sagerne.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

Kriminalforsorgen har tidligere oplyst, at man har iværksat en række initiativer for at nedbringe antallet af udeblivelser bl.a. i VVV-sager, *jf. boks 4*.

Boks 4

Kriminalforsorgen: VVV-sager – centrale tiltag

I forlængelse af respektpakken er der iværksat og implementeret 11 konkrete initiativer for at nedbringe antallet af udeblivelser bl.a. i VVV-sager, herunder

- Pilotforsøg med telefonisk kontakt til de tilsagte og målrettet kommunikation til de tilsagte
- ”Håndholdt” procedure i voldtægtssager og udarbejdelse af to drejebøger, der skal sikre en ensartet og effektiv sagsbehandling i forbindelse med tilsigelse af domfældte til afsoning og udeblivelse fra afsoning. Herunder beskrives det, hvordan en udeblivelse defineres, og hvornår der skal ikendes en bøde. Ligeledes beskrives efterlysningsproceduren i kriminalforsorgen med det formål at sikre en ensartet procedure, samt sikre at domfældte, der udebliver fra afsoning, efterlyses ved politiet hurtigst muligt.

Kilde: Kriminalforsorgen

5. Målsætninger i 2019

I 2019 fastholdes fokus fra myndighedernes side på at levere tilfredsstillende målopfyldelse på sagsbehandlingstider på VVV-sager. For politiet og anklagemyndigheden samt kriminalforsorgen er målsætningerne en del af mål- og resultatplanerne. Målsætningerne for 2019 er lagt på samme niveau som 2018, hvilke er, at 75 pct. af sagerne nås inden for fristen i politiet og anklagemyndigheden og, at 85 pct. af sagerne nås inden for fristen i kriminalforsorgen.